

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Statut al
Uniunii Arhitecților din România

Actul normativ care reglementează toate aspectele legate de statutul unei persoane juridice fără scop patrimonial este Ordonanța Guvernului nr. 26/ 2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

Statutul unei persoane juridice este un act administrativ și, în consecință, i se aplică toate prevederile legislației naționale a României în ceea ce privește actele administrative.

Au fost analizate cu mare atenție prevederile Statutului UAR în vigoare, astfel încât să se ia o decizie corectă, pertinentă, în concordanță cu prevederile legislației naționale și care să asigure condițiile bunei funcționări a organizației,

După o analiză atentă a prevederilor statutului în vigoare s-au constatat următoarele:

1. Prevederi obligatorii care lipsesc din Statutul UAR în vigoare:

- **Nu există prevederi privind organizarea conferințelor de alegeri** – convocarea, calendarul, documentele supuse votului, condițiile și depunerea candidaturilor, validarea candidaturilor, buletinele de vot, votul, comisia de numărare a voturilor, anunțarea rezultatelor.
- **Nu există prevederi privind condițiile de eligibilitate și incompatibilitate** pentru membrii care doresc să candideze pentru funcțiile de Președinte, Senat și Comisia de Cenzori ale Uniunii
- **Nu există prevederi privind înființarea și, pe cale de consecință, reorganizarea, schimbarea denumirii, desființarea structurilor teritoriale** (sucursale și filiale), așa cum prevede Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare, la art. 13 și art. 13¹;
- **Nu există prevederi referitoare la arhitecții străini, prevederi care să distingă între membrii UE și cei din state terțe**, care pot accede la calitatea de membru al Uniunii.
- **Nu există prevederi pentru forurile de conducere** prin care să se departajeze suficient și rezonabil competențele Senatului de cele ale Colegiului director – un ex. care creează disfuncționalități. Colegiul director Probabil s-a stabilit în funcție de mijloace fixe și obiecte de inventar, numai că aceste valori se modifică la intervale relative scurte.

2. În Statutul în vigoare există prevederi care sunt exprimate și formulate în contradicție cu prevederi legale și care au impact direct asupra activității Uniunii și a relației acesteia cu membrii:

- **Există prevederi prin care se instituie dreptul de preemțiune al membrilor la proiecte culturale** – 6.1.6. – arhitecții au dreptul ”sa beneficieze de dreptul de preemțiune la proiectele culturale selectionate de U.A.R. prin concurs;”). Nu există în legislație un astfel de drept pentru proiecte culturale, ci pentru bunuri.
- **Există prevederi privind organizarea teritorială a Uniunii** prin care nu se ține cont de organizarea administrativ-teritorială a României și se introduc restricții de natură să creeze disfuncționalități.
- **Există prevederi privind colectarea timbrului arhitecturii**, prevederi care derogă de la prevederile exprese ale Legii 35/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3. Există prevederi care nu își justifică eficiența – de ex. se prevede că vicepreședinții trebuie să fie administratori la societățile comerciale pe care Uniunea le poate înființa ”11.10. In societățile comerciale legal constituite la care U.A.R. este asociată unic sau asociat majoritar, administratorul/administratorii sunt desemnați dintre vicepresedinții U.A.R.”.

Există și prevederi ale Statutului în vigoare care au fost preluate parțial, dar care au fost reformulate și completate:

1. Unele obiective au fost reformulate.
2. Drepturile și obligațiile membrilor s-au formulat mai clar și s-au adus unele noutăți – nu se mai prevede pierderea calității de membru după un an de neplată a cotizației, ci se suspendă drepturile rezultate din calitatea de membru până la achitarea restanțelor.
3. S-au formulat prevederi mai clare privind calitatea de membru, modul de dobândire și pierdere a acestei calități.
4. S-au preluat prevederi legate de atribuții și competențe ale Senatului și Colegiului director și se clarifică mult mai eficient partajarea atribuțiilor între cele două foruri de conducere.
5. În ceea ce privește comisiile alese, s-au eliminat prevederile privind comisia de etică și disciplină – constituirea comisiilor de etică și disciplină este specific organizațiilor profesionale înființate prin lege (OAR, Uniunea Națională a Barourilor, Uniunea Națională a Notarilor Publici, etc.). S-au introdus reglementări privind sancționarea faptelor incompatibile cu Statutul Uniunii, iar competența soluționării acestora s-a conferit în primă instanță Colegiului director, iar în recurs Senatului – decizia Senatului va fi definitivă în cadrul organizației și, în caz de nemulțumire, poate fi contestată la instanța de contencios administrativ competentă.

6. Pentru membrii care dobândesc funcții în urma alegerilor, s-a introdus instituția decăderii din funcție în cazul în care comit fapte incompatibile cu Statutul sau fapte de natură să aducă prejudicii Uniunii.
7. S-a redus numărul membrilor Colegiului director de la 7 la 5, din care 3 vicepreședinți și un trezorier, precum și președintele ca membru de drept.
8. S-a introdus limitarea numărului mandatelor – Membrii aleși în Senat, în Colegiul director, ca Președinte al UAR sau membru în Comisia de Cenzori, inclusiv la nivel territorial, nu pot exercita mai mult de două mandate consecutive (mandatul este de 4 ani). Prevederea va intra în vigoare începând cu mandatul 2026-2030.
9. Pentru membrii Comisiei de cenzori s-au introdus incompatibilități. Un membru al Comisiei de cenzori nu poate îndeplini nicio altă funcție la nivel național sau local.
10. S-au formulat prevederi care să clarifice caracterul alienabil sau inalienabil al patrimoniului UAR. De ex, arhiva de proiecte, arhiva foto, fondul de carte, obiectele muzeale sunt inalienabile. Bunurile imobile sunt alienabile, dar numai prin hotărâre a conferinței naționale.

Față de cele prezentate, s-a elaborat un nou Statut al Uniunii Decizia unui nou act de reglementare s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 61 alin. (1) – **61 (1) Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al aceluși act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat.**”

Odată elaborată o formă a proiectului de Statut, aceasta a fost supusă transparenței membrilor pe parcursul a 53 de zile. S-au formulat 92 de observații și amendamente, dintre care 46 au fost acceptate integral, 32 au fost acceptate parțial și 14 au fost respinse

Forma supusă votului Conferinței naționale din 9 mai 2022 este forma finală aprobată în ședința Senatului Uniunii din data de 11 iunie 2021 prin Hotărârea nr. 11.

Colegiul director și
comitetul de organizare